

PRZEGLĄD SPOŁECZNY

Adres Redakcji i Administracji:
Kraków, ul. Librowszczyzna 7 — Telef. 135-37
 Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 2—3

PISMO CODZIENNE

Prenumerata: miesięcznie zł. 4.50, tygodniowo zł. 1.10.
 Zagranicą miesięcznie zł. 10.— — Konto czekowe
 P.K.O. Nr. 411.375. — Ceny ogłoszeń na ostatniej stronie.

ŁUCK

Jeszcze nie przebrzmiały echa na cały świat głośnej „pacyfikacji” na terenie południowo-wschodnich ziem Polski, nie przebrzmiały też jeszcze protesty przeciwko represjom i gwałtom wyborczym, gdy oto nadzodzą „rewelacje, mrozące krew w żyłach” których podanie zapowiedzieliśmy w nrze 25 naszego pisma.

W drugiej połowie listopada r. b. na terenie wojew. Lwowskiego i Wołynia dokonano wśród robotników i chłopów masowych aresztowań. Aresztowania te, oparte na prowokacji, zgodnie ze zwykłą terminologią policji politycznej, nazwano „likwidacją organów K. P. Z. U.”. Kilkudziesięciu aresztowanych odwieziono do Łucka. Tutaj, jak nas informują rodziny uwięzionych, w miejscowej defensywie, przeprowadzono „b a d a n i a”: próbowano w sposób znany np. z procesu o zabójstwo Centnerszvera wymusić na aresztowanych zeznania.

W wyniku tych badań, którychby się nie powstydzilo średniowiecze, życiu **wszystkich niemal aresztowanych** (wśród nich znajdują się kobiety) **zagroza poważne niebezpieczeństwo**. — Wśród robotników krząją pogłoski, że **jeden z więźniów zmarł**. „Badaniami” w Łucku kierować miał głośny już od lat podkomisarz Sergiusz Zaremba.

Jak się dowiadujemy, „badano” więźniów w sposób, o jakim pisać nie wolno, ale można się dowiedzieć z „Przedwiośnia” Żeromskiego (sposoby komisarza Kajana) i podręczników historii średniowiecza.

Wśród „badanych” w ten sposób więźniów politycznych znajdują się m. i.: Michał Pawłyk, Stefan Bojko, Michał Szczyrba, Róża Wajsborg, Antonina Matulówna, Róża Spekulant, Eugeniusz Łotocki, Mieczysław Wikiński, Tasmanówna i in.

Wszystkie prawie aresztowane kobiety zostały w defensywie zgwałcone. Na tych kobietach których liczbą sięgała kilkunastu, dopuszczali się gwałtu wszyscy pokolei.

Po tych „badaniach”, które jednak nie złamały aresztowanych, odmawiających aż do ostatka podpisania „zeznań”, wszystkich ich wywieziono z Łucka i osadzono w więzieniach — częściej przebywać ma obecnie w Siedlcach, kobiety w Fordonie (Poznańskie). Mimo usilnych starań ani obrońcom, ani rodzinom nie udało się dotąd z uwięzionymi skomunikować.

Te „wyczyny” defensywy łuckiej nie znalazły żadnego odgłosu w prasie. Miley o nich „z urzędu” prasa sanacyjna, mileży tak samo i prasa „opozycyjna” z PPS-owskim „Robotnikiem” na czele, ta sama prasa, która wciąż jeszcze kupczy i handluje jak przekupka na targu sprawą „Brześcia”. „Nie wiedzą” nie o tem panowie z „opozycji”, wypróbowani pomocnicy Zarembów i Kajdanów, „bohaterzy brzescy”, którzy w Brześciu półrazami pięści oficerskiej zręka-

Obok Ruhry - stanął Śląsk

Górnicy niemieckiego Śląska w solidarnej walce z górnikami Ruhry. — Akcja rozwija się pod kierownictwem czerwonej opozycji związkowej

Z Gliwic donoszą o wybuchu strajku na kilku kopalniach Zagłębia górnośląskiego. Strajk wywołały organizacje komunistyczne. Rozmiarów strajku nie można na razie jeszcze przewidzieć. Wszystkie związki socjal-faszystowskie **jawnie wypowiedziały się przeciw strajkowi**.

Z tysiąca górników w kopalni Gliwice—Sośnica zastrajkowało **dwie trzecie zmiany porannej**. W kopalni „Abwehr” zastrajkowało **90 procent**, w innej kopalni **66 procent**, w kopalniach Delbruecka koło Zabrze **33 proc.**

(PAT). Według ogłoszonego oficjalnego komunikatu, sytuacja strajkowa w zagłębiu węglowym na Górnym Śląsku niemieckim przedstawia się następująco: Na kopalniach: Hedwigwünsch, Ludwiggluck, Abwehr, Guido Oehringen Preussen, Castallengo i Królowa Ludwika strajkuje **9.630 górników**, t. j. **52,7%** załogi szczytu popołudniowej.

O wybuchu strajku w górnośląskim niemieckim zagłębiu węglowym, prasa niemiecka donosi: na kopalniach Hedwigwünsch i w Zakładach Borsiego w Biskupicach zjawili się robotnicy, przedstawiając kierownictwom kopalń ultimatywne żądanie wprowadzenia **7-godzinnej szczytu, podwyższenia płac oraz przyjęcia zpowrotem wydalonych górników**. W razie od-

rzucenia tych żądań, komuniści zagrozili strajkiem.

Wobec nieudzielenia natychmiast odpowiedzi, do szybu zjechało **tylko 360 górników** na ogólną ilość **1.300 osób** załogi.

W ciągu przepołudnia odbyła się **wielka manifestacja**, poczem strajkujący, **prowadzeni przez komunistów**, udali się do Biskupic.

GÓRNICY RUHRSCY ODRZUCAJĄ ARBITRAŻ RZĘDOWY.

Interwencja ministra dra Stoegerwalda w zatargu w Zagłębiu Ruhry nie przyniosła rezultatu.

Rokowania rozjemcze w przemyśle górniczym Zagłębiu Saary nie dały dotychczas żadnego wyniku.

Wydelegowany przez ministerstwo pracy rozjemca prof. Braun zaproponował **6%-ową zniżkę zarobków górnicych**, którą robotnicy odrzucili. Górnicy Zagłębia i Ruhry będą walczyć aż do zwycięstwa.

Za przykładem bohaterkich górników Ruhry i Śląska niemieckiego pójdą górnicy Górnośląska i Zagłębia Dąbrowskiego, którzy energicznie **przygotowują się do akcji**.

STRAJK W RUHRZE ZAOSTRZA SIĘ.

Tymczasem sytuacja w okręgach objętych strajkiem, pro-

wadzonym przez komunistów, przedstawia się nadal **bardzo groźnie**. Wzrasta ruch sabotażowy. 1 tak w Reinhausen koło Duisburga aresztowano 4 robotników, którzy usiłowali przeciąć połączenia telegraficzne i telefoniczne. W wielu kopalniach wypowiedziano strajkującym pracę, uważając strajk za złamanie umowy. Zarządzenia te wpłynęły jeszcze bardziej na **zaostrenie się sytuacji**.

Policja rozpendziła pałkami gumowymi demonstracyjny pochód komunistów. **Aresztowano 160 osób**.

MIĘDZYNARODOWA SOLIDARNOŚĆ PROLETARIJATU.

„Łódzka Republika” przynosi następującą depezę z Moskwy:

„W związku ze strejkami górników niemieckich, Komintern oraz Profintern (Międzynarodówka zawodowa) **wydały odezwę, wzywając wszystkich robotników transportowych świata, aby nie wyładowali ani jednej tonny węgla, pochodzącego z Zagłębia Ruhry**.

Robotnicy sowieccy pracować będą dodatkowo po kilka godzin tygodniowo, a zarobione pieniądze przeznaczą na pomoc dla strejkujących górników.”

Także proletarijat polski musi **moralnie i materialnie poprzeć walkę swych towarzyszy z Ruhry**.

Strejk tkaczy w Anglii zaostrza się Zapowiedź lokautu

Londyn. Sytuacja strajkowa w przemyśle tkackim zaostrzała się. Fabrykanci postanowili

zamknąć dalsze tkalnie. Sekretarz związku fabrykantów przemysłu bawełnianego oświadczył,

że prawdopodobnym jest zatrzymanie wszystkich fabryk przemysłu bawełnianego.

Redukcje i obniżki płac

DALSZE REDUKCJE W KOPALNIACH ŚLĄSKICH.

1500 GÓRNIKÓW NA BRUKU.

Katowicka sp. Akc. obejmująca m. in. kopalnię „Mysłowice”, „Ferdynand” i „Florentyna”, zwróciła się do komisarza demobilizacyjnego o wyrażenie **zgody na redukcję około 1500 górników** z ogólnej ilości **6.500** zatrudnionych dotychczas.

„Zgodę” tę naturalnie uzyska.

MASOWE REDUKCJE PŁAC I PRACOWNIKÓW W PRZEMYŚLE ELEKTRYCZNYM.

Zakłady Philipsa w Warszawie zredukowały **30%** zatrudnionych robotników i urzędników. Fabryki Marconiego obniżyły płace o **20%**, Polskie To-

warzystwo Elektryczności o **30** procent.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY OBRYWA PŁACE.

Związek przemysłowców włókienniczych w Tomaszowie wypowiedział robotnikom umowę, proponując obniżenie zarobków o **15—20%**. To samo zastosowano wobec robotników w Zegrzu, z propozycją zniżki płac o **25%**.

REDUKCJE ROBOTNIKÓW I OBNIŻKA PŁAC NA HUCIE ŻELAZA W WĘGIERSKIEJ GÓRCIE.

Wielka huta żelaza w Węgierskiej Górcie zwolniła **145** robotników. Pozostało zatrudnionych

jeszcze około **200** robotników. **Rok temu przedsiębiorstwo to zatrudniało przeszło 800 ludzi**. Poza tem kapitaliści chcą obniżyć zarobki robotnicze do **10%**. Robotnicy huty w Węgierskiej Górcie winni solidarnie stanąć od walki strajkowej przeciw atakom kapitału.

ROBOTNICY WARSZAWY POD OBUCEM REDUKCJI.

REDUKCJE MŁODOCIANYCH NA FABRYCE „KABEL” W WARSZAWIE.

Na „Kabl” dużej fabryce metalowej zredukowano **100** ludzi w tem wszystkich młodocianych.

Pozdrowienie

NOWEMU ORGANOWI ANTY-FASZYSTOWSKIEMU.

Na Górnym Śląsku ukazał się 1-szy numer tygodnika antyfaszystowskiego p. t. „Głos Kopalni i Hut”.

Redakcja „Przeglądu Społecznego” z radością wita tę nową placówkę robotniczą i zasyła redakcji „Głosu” swe proletariackie pozdrowienie, życząc powodzenia w walce z faszyzmem i socjalfaszyzmem.

Arbitraż faszystowski godzi w walczących robotnik. Bielska

Faszystowski arbitrażowy wyrok, obniżający znacznie płace przeszło 3 tysiącom tkaczy bielskich, wywołał wśród nich ogromne oburzenie. Istnieje możliwość wybuchu strejku. Robotnicy Bielska walką swą zedrą arbitraż faszystowski i bonców związków socjalfaszystowskich.

Całodzienne marsze głodowe bezrobotnych w Gdyni

6 stycznia masa bezrobotnych nie dostawszy zasiłków w magistracie, udała się pod starostwo grodzkie, usiłując wtargnąć do wnętrza. Silny kordon policji rozpendził demonstrantów, którzy z **powrotem** wrócili pod magistrat, gdzie wszystkie drzwi i wejścia były już zamknięte. Bezrobotni oblegali magistrat **do późnego wieczora** t. j. **przeszło przez 8 godzin**. W środę demonstracje **powtórzyły się**. Ogółem w Gdyni jest obecnie **1058** osób.

DEMONSTRACJE BEZROBOTNYCH W CHOJNICACH.

Również w Chojnicach odbyły się podobne demonstracje jak w Gdyni. Demonstrantów rozpendziła policja, aresztując **kilkunastu** bezrobotnych.

Sąd okręgowy, Wydział IV karny na posiedzeniu niejawnym w dniu 5-go stycznia 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego wydał następujące postanowienie: Zatwierdza się po myśli § 489 austr. pr. k. zarządzoną przez Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie dnia 31. XII. 1930 r. a wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie w dniu 1 stycznia 1931 r. konfiskatę czasopisma „Przegląd Społeczny” Nr. 1 (26) z daty 1. I. 1931 r. albowiem: 1) treść artykułu zamieszczonego na stronie 2) p. t. „protest przeciw ekspedycjom karnym na ziemiach ukraińskich od słów „Faszyzm ze” do słów „z tą walką” zawiera znamiona występku z § 305. u. k. — 2) Przedstawienia obrazowe zamieszczone na stronie 3) wraz ze znajdującymi się pod nimi objaśnieniami zaczynającymi się od słowa „Robotnicy” a kończącego się słowem „kleru” zawiera znamiona występku z § 302 u. k. — 3) Treść artykułu zamieszczonego na stronie 3 p. t. „Zdradziecka rola socjalfaszystów w Kaluzju” od słów „do kościoła” do słów „itp. bzdurach” i od słów „a tu” do słów „pomaga” zawiera znamiona występku z § 303. u. k. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższego artykułu. Zakaz ten ma być ogłoszony w Dzienniku urzędowym, oraz w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Przegląd Społeczny”. Cały nakład skonfiskowanego pisma ma być zniszczony. Przewodniczącym: S. O. M. Piłarski, m. p. Protokulant: Hoffman m. p.

Wojenny kapitał francuski finansuje linię kolejową Śląsk-Gdynia

Jak już donosiliśmy, niedawno wybudowany odcinek linii kolejowej Śląsk — Gdynia był sfinansowany przez firmę Schneider — Creuzot — francuskiego Kruppa. Dyrektorem zaś odcinka północnego tej kolei został mianowany generał Le Ron, znany z tworzenia rozmaitych antysowieckich sojuszków militarnych. Już doszły do skutku pertraktacje w sprawie **odprzedania całej magistrali kolejowej Górny Śląsk — Gdynia za miliard franków.**

„Gazeta Warszawska” z dnia 31. XII. pisze:

„Przedstawiciele koncernu Schneider — Creuzot oraz banku Ljonńskiego, którzy w połowie b. miesiąca złożyli oficjalne oferty i ministrowi komunikacji i ministrowi skarbu w sprawie sfinansowania budowy kolei Górny Śląsk — Gdynia, prowadzą obecnie narady z swymi mocodawcami w Paryżu.

Jak wiadomo, koncern francuski gotów jest przeprowadzić całą budowę kolei t. j. zwrócić dotychczasowe wkłady oraz wykończyć zupełnie rozpoczęte budowy w zamian za prawo eksploatacji tej kolei na lat 50. Oferta francuska została przyjęta życzliwie (!) przez nasze czynniki rządzące. Widokami na tę transakcję tłumaczy się opublikowanie nakoniecz dekrety Prezydenta o utworzeniu przedsiębiorstwa kolei państwowych.”

Znaczenie polityczne, jakie kryje się za kulisami tej transakcji francusko-polskiej, odsłania nieco „Berliner Tageblatt”, cytowany w tymże numerze „Gazety Warszawskiej”.

Jak podaje organ endecji, treść doniesienia „Berliner Tageblattu” jest następująca:

„Grupa Schneider — Creuzot zaproponowała rządowi polskiemu wykończenie przy pomocy kapitałów francuskich budowy strategicznej linii kolejowej Górny Śląsk — Gdynia i można przypuszczać, że między tymi dwoma projektami jest bezpośredni związek. Za pomoc w wykończeniu powyższej linii kolejowej grupa francuska uzyskałaby wpływ na górnictwo węglowe na Górnym Śląsku, przyczem chodzi o pożyczkę w sumie 1 miliard franków.”

Kapitał francuski ma położyć więc łapę na górnictwie węglowym w Polsce, a przedewszystkiem zapewnić sobie pas strate-

giczny przebiegający wzdłuż granicy niemieckiej — Śląsk — Gdynia. Nieco więcej o charakterze tej kolei dowiadujemy się z prasy francuskiej. Oprócz zakładów amunicyjnych Schneider — Creuzota zainteresowane są również w tem przedsiębiorstwie takie firmy, jak Renault, produkujący tanki i auta pancerne oraz stocznie w Blainville, wyrabiające statki wojenne. A więc — ma być zorganizowana mocna wojenna placówka imperjalizmu francuskiego — wysunięta bardziej na wschód. E.

Jak to jest z tą „pacyfikacją” Ukrainy

Londyński korespondent August pisal w końcu grudnia do sanacyjnego „Kurjera Por.”:

„Jak wiadomo, w ostatnich czasach rząd polski był zmuszony do użycia surowych środków represyjnych przeciwko ruchowi ukraińskiemu.

Do powiatów zarażonych skierowane zostały oddziały wojsk.

Oczywiście środki takich musiano

„Polska Zbrojna” o buncie wojska w Prużanach

„Polska Zbrojna” z 6 bm. donosi, że francuska gazeta komunistyczna l'Humanite” i niemiecka „Lokal Anzeiger” drukują korespondencje z Warszawy, zawierające opis bun-

Tak woła sanacyjny Il. Kurjerek. I on naturalnie nie stracił fasonu i wiary, że kapitalizm się odrodzi jeszcze, że lata łuste zastąpią wreszcie chude, mizerne. Jasno sobie zdaje sprawę z ogromu kryzysu. Niemożliwym już jest blagować. Cyfry i fakty nie dają się ukryć. A „sytuację znacznie pogarsza fakt, że w parze z kryzysem gospodarczym idzie przez cały świat kryzys polityczny”.

W dwa dni później dodaje:

„Rok 1930 był jednym wielkiem rozezowaniem ludzkości (czytaj oszukiwanych mas) na wszystkich

64.850 wypadków przy pracy oto roczne żniwo krwawej racjonalizacji kapitalistycznej

W naszej rubryce p. n. „Wyścig pracy i... krwi” podajemy niemal codziennie dziesiątki t. zw. „wypadków” przy pracy. Czytamy, że w którejś kopalni robotnik został zasypany ziemią, że w przędzalni ktoś został porwany przez transmisję, że murarz spadł z rusztowania i tak dalej bez końca.

•Według niepełnych, oficjalnych statystyk w ubiegłym roku w całej Polsce zanotowano 64.850 „wypadków” wyłącznie w fabrykach i kopalniach.

853 osób poniosło śmierć na miejscu, 6.854 straciło zdolność do pracy i wreszcie pięćdziesiąt

kilka tysięcy doznało „łżejszych okaleczeń”, które pozwalają czasami jeszcze stać później w mękach przy maszynie i szybko zostać zredukowanym.

Największa ilość wypadków przypada na przemysł górniczy. Na Górnym Śląsku, w Zagłębiu Dąbrowskim, czy Drohobyczu podziemne katastrofy są chlebem codziennym górników.

Liczba wypadków wzrasta z roku na rok, z miesiąca na miesiąc, z dnia na dzień. Są one nieuniknionym skutkiem kapitalistycznego wyzysku i racjonalizacji kapitalistycznej.

się chwycić, nie były łagodne. Użyto chłosty cielesnej nie bez nadmiaru gorliwości.”

Wszystko to było robione dla dobra mas pracujących Ukrainy, gdyż

„Rząd Marszałka Piłsudskiego jest przychylny udzieleniu szerokiej autonomii dla Ukraińców, ale sytuacja komplikuje się przez to, że z drugiej

strony granicy istnieje Ukraina sowiecka.”

Co w takim wypadku robić? Agur ma radę. Pójść w ślady „socjalistycznego” angielskiego ministra Hendersona, który:

„jest przekonany o tem, że jedyną odpowiednią metodą z jaką należy pertraktować z „carami sowieckimi” jest metoda siły.”

tu w 19 pułku piechoty w Prużanie, który według ich informacji miał miejsce z racji złego odżywiania żołnierzy. Korespondencje zawierają szereg opisów rozbita magazy-

nów przez głodnych żołnierzy, aresztowań, odbicia aresztowanych przez zbuntowanych żołnierzy i t. p.

„Polska Zbrojna” zaprzecza tym wiadomościom.

Byle do wiosny!

polach życia — w polityce, gospodarstwie, finansach”.

„Rozczarowanie przyniosło także akcje interwencyjne rządów. Na tem tle rozpatrywać też należy wrzenie rewolucyjne całej Ameryki łacińskiej i ferment rewolucyjny wielu innych krajów. Klęski poniosły programy walki z kryzysem rządu Hoovera, rządu Maedonalda, Mussoliniego, Brüninga i wszystkich innych rządów (!) Wszystkie programy walki z kryzysem gospodarczym skazane są na niepowodzenie, mogą dać tylko ulgę doraźną i cząstkową. Wszystkie środki okazały się bezowocne wobec żywiołu kryzysowego, który ogarnął całą ludzkość”.

Stop! Nie cały świat ogarnął kryzys. ZSRR stanowi jego szóstą część a tam w zawrotnym tempie jest realizowana pięcioletka. Tam bezrobocie znikło! Tam przemysł rokrocznie wzrasta o znacznie większy

procent, niż kurczy się przemysł na Zachodzie!

Dlaczego faszyzm tak skwapliwie uogólnia zagadnienie kryzysu i maluje w takich czarnych (i zresztą prawdziwych) barwach stan rozkładającego się kapitalizmu? Czyni to dlatego, by w ten sposób bielić polską rzeczywistość i jej ustrój gospodarczy i społeczny. Czyni to dlatego by wpoić w masy wspólną teorię sanacyjnego „Kurjerka” i socjalfaszystowskiego „Robotnika”, że niema rady na ten roz hukany żywioł, że trzeba się uzbroić w cierpliwość, czekać i „spokojnie przeczekać chociażby do wiosny”, gdy minie, mi nąc musi(?) ten koszmarny fetysz, tak, jak miały stare, przedwojenne, „niemowlęce” kryzysy.

Byle do wiosny, byle do wiosny, a spokojnie!!! Taki jest program minimum faszyzmu na chwilę biejącą. Wtedy z zimna puchnąć się nie będzie. Ale z głodu?...

Swidrem i młotem

JAKAŻ POMYŁKA I JAKIEŻ ZŁUDZENIE.

P. Diamond, wódz PPS., też podniósł głos w brzeskiej kampanji. Jakżeby milczał? — przeciw wszystkim, w myśl recepty „Naprzodu” — „porządni ludzie” winni odczekać się. Wypomina z bólem p. Diamond faszyzmowi:

„Jaka straszna pomyłka, gdzie jest Polska wolności, honoru, szlachetności. Tyle podłości wobec tych, którzy tworzyli rdzeń walczących o wyzwolenie narodu”.

Oburza p. Diamanda niewdzięczność „zwycięsców” brzeskich, którzy mogli popełnić taką „pomyłkę” wobec „rdzenia” ich najwierniejszych lokajów.

„Myliliście się, ulegliście strasz-nemu złudzeniu”.

woła p. Diamond — złudzeniu, że my jesteśmy przeciwnikami faszyzmu, że państwo kapitalistyczne nie jest i dla PPS. „ureczywistnieniem kwiatu marzeń”.

Jakaż pomyłka, jakież złudzenie? Zaprawdę jak w bajce Krasickiego:

„Pies szczekał na złodzieja, całą noc się trudził. Obili go za to, że pana obudził”.

„ZANADTO SIĘ ZWIĄZALI”.

W socjalfaszystowskim „Robotniku” jakiś Kawalec opowiada następujące kawały w związku z wzrastającym strejkami na Górnym Śląsku:

„rząd ma za sobą wybory, w których sanacja zanadto związała się z funduszami kapitalistów śląskich” i dlatego „nie można liczyć na rząd”.

O! co oburza p. z „Robotnika”. Zanadto się związał ten rząd, nie jak PPS., która ma miarę w maskowaniu swego wiązania się — jak to nieładnie ze strony rządu.

POLSKIE WIĘZIENIA.

„L. K. C.” z dnia 5 bm. podaje: „L'Humanite”, organ KPFrancji, pisząc o odbywającej się obecnie w Paryżu polskiej wystawie, zapytuje, dlaczego wystawa ta nie pokazuje polskich więźniów”.

STRAJK SOLIDARNOŚCIOWY ROBOTNIKÓW PORTOWYCH W DUISBURGU I DÜSSELDORFIE.

Essen. 7. I. Robotnicy portowi w Duisburgu i Düsseldorfie na znak solidarności z walczącymi górnikami Ruhry — **przyłączyli się do strajku.**

Praca w portach Düsseldorfskim i Duisburgskim, które mają kolosalne znaczenie dla eksportu węgla Ruhrskiego, całkowicie zamarała. Strajki te mają szczególnie wielkie znaczenie polityczne również ze względu na walkę górników walijskich.

ZA PORTOWCAMI — METALOWCY.

Nemscheid. 7. I. W Nemscheid metalowcy 19 fabryk metalurgicznych przystąpili do strajku. Strajki pozostają całkowicie pod kierownictwem czerwonej opozycji związkowej — pod hasłem podwyżki płac.

Na fabrykach powiewają czerwone sztandary. Nemscheid sprawia wrażenie obozu wojennego.

MASOWY BUNT MARYNARZY ANGIELSKIEJ FLOTY WOJENNEJ.

Z POWODU ODMOWY PRZEDŁUŻENIA URLOPÓW.

W ostatnim czasie miał miejsce wypadek masowego odmówienia posłuszeństwa przez marynarzy wojennej floty angielskiej w porcie Plymouth na pokładzie okrętu „Lucia”.

Bunt ten sięga początkami swymi jeszcze okresu przed świętami Bożego Narodzenia.

Marynarze okrętu „Lucia” domagali się przyznania im urlopu w takich rozmiarach, w jakich otrzymywała je flota atlantycka. Różnica w urlopie wynosiła dwa dni.

Dowództwo okrętu jednak nie chciało się na to zgodzić.

Po dłuższych darennych pertraktacjach pierwszy oficer statku skazał marynarzy na pracę przymusową. Wówczas 42 marynarzy odmówiło spełnienia tego rozkazu.

Dowódca statku kazał natychmiast wysadzić nieposłusznych marynarzy na ląd i ich aresztować, załogę zaś uzupełnić przez powołanych z urlopu.

Okręt został odcięty zupełnie od lądu.

Admiralicja przyznaje, że sytuacja przedstawia się poważnie i obawia się, aby podniecenie nie udzieliło się załogom innych okrętów, stojących w porcie Plymouth. To też wszyscy marynarze urlopowani i z rezerwy zostali wezwani, by się natychmiast zgłosili na swoje okręty wojenne.

Bojowa postawa marynarzy wywołała olbrzymie wrażenie w całym kraju i w armji angielskiej.

PRZEDŁUŻENIE I ZACIEŚNIENIE POLSKO-RUMUŃSKIEGO TRAKTATU PRZYJAŹNI...

Pomiędzy rządem polskim i rumuńskim toczą się rokowania w sprawie przedłużenia traktatu przyjaźni, który wygasa w lutym bież. roku.

Sojusz ten został zawarty po zagarnięciu przez Rumunję Besarabji — części terytorjum Związku Republik Radzieckich.

W najbliższym czasie ma nastąpić spotkanie ministrów spraw zagranicznych obu państw, w celu szczegółowego omówienia spraw, związanych z przedłużeniem i zacieśnieniem sojuszu przeciw wspólnemu wrogowi.

Do naszych korespondentów! Nowy adres Redakcji brzmi: ul. Librowszczyzna 7.

Zewsząd o wszystkim

Generalny atak na włóknarzy w Niemczech. Federacja przemysłowców włókienniczych Niemiec południowych (Bawaria) wymówiła z dniem 10-go stycznia umowę zbiorową, która obejmuje 60.000 robotników. Domagają się oni znacznej niższki zarobków.

Związek przemysłowców włókienniczych Saksonji ogłasza, że wszelkie umowy z robotnikami w sprawie płac zostają anulowane od 28-go lutego 1931 r. Decyzja ta obejmuje 500.000 robotników.

Kolejarze meksykańscy przygotowują się do strejku. Kolejarze meksykańscy żądają podwyżki płac i polepszenia skandalicznych warunków ich pracy. W tym celu przygotowują się do strejku powszechnego. Rząd zmobilizował 20.000 żołnierzy do pilnowania dróg żelaznych i dworców w wypadku, jeśli strejk wybuchnie.

Żniwo racjonalizacji. Od chwili zakończenia wojny światowej zostało w kopalniach Zagłębia Ruhry zabitych 10.000 górników, a rannych 700.000.

Bilans białego teroru we Francji. We Francji skazano robotników za działalność rewolucyjną ogółem na przeszło 300 lat. W Indochinach (kolonia francuska) jest 80 skazanych na śmierć, z tego 22 wyroki wykonano i około miliona aresztowanych i wygnanych.

Obniżka płac w Belgii. Antwerpscy przedsiębiorcy fabryk mechanicznych zawiadomili robotników, że mają zamiar natychmiast obniżyć płace o 10 proc. Związki socjalfaszystowskie „studują” tę propozycję, to jest kombinują, jak ją przeprowadzać wśród robotników.

Redukcja płac w metalurgii w Baden (Niemcy). Wyrok sądu arbitrażowego, wydany w związku z konfliktem w metalurgji badenkiej, przewiduje redukcję płac o 6 proc. Poza tem od 1 stycznia br. weszła również w ży-

cie obniżka płac w tej samej wysokości w przemyśle drzewnym.

Podobny wyrok arbitrażowy został wydany też w przemyśle metalowym Flemsburga.

Ograniczenie produkcji kauczuku. Na wielu plantacjach kauczuku w Indiach Holenderskich praca została wstrzymana. Z Medanu (Sumatra) donoszą, że trusty tamtejsze postanowiły zredukować produkcję w 1931 roku o 26 proc.

Nowy wódz wyzyskiwaczy robotników chemicznych. Prezesem trustu „Imperial Chemical Industries”, w miejsce zmarłego lorda Melcheta, został wybrany Mc. Gowan, właściciel największych fabryk materiałów wybuchowych.

Plony kryzysu w Japonii. — Prasa burżuazyjna podaje z Japonii: „Epidemja” samobójstw przybiera zastraszające rozmiary. Nietylko pojedyncze osoby rozstają się ze światem, ale zdarzają się wypadki, iż całe rodziny popełniają samobójstwa.

Policja stwierdziła, iż epidemja ta wywołana została panującą depresją duchową.

Antyklerykalne wystąpienie w Monecji. W drugim dniu świąt bożego narodzenia „niewykryci sprawcy” dokonali napadu na tamtejszego biskupa, wspaniałego pojazdu, w którym jechał dr. Hugo, obrzucili go gradami błota i czynnie go znieważyli.

„Urlopy zdrowotne” dla skazanych niemieckich faszystów. Prawie wszyscy skazani w głośnym procesie zamachowców bombowych zostali wypuszczeni na wolność z powodu rzekomo złego stanu zdrowia. Główny oskarżony Herbert Volk, redaktor jednego z dzienników nacjonalistycznych, który skazany został na 7 lat więzienia, zwolniony został dzisiaj. Jeszcze poprzednio zwolniono trzech innych skazańców, którzy mieli odsiadywać karę od 4 do 6 lat.

Robotnicy i chłopci piszą:

MAŁPIE ZWIERCIADŁO

ORDER-JADA — PAŃSTWOWA PARADA.

Boże Narodzenie. Więc na gwiazdkę posypały się gwiazdki. a na Sylwestra ordery i medale. wstęgi, szarfy i krzyże i inne odznaki mniej lub więcej godne czci. Dostał Marszałek insygnia „Wiedzy“ i naturalnie „Szpady“, dostali ministrowie portugalscy „Polonję Odrodzoną“, dostał i błogosławieństwem przyjął, nuncjusz papieski Marmaggi. dostali też pepesowcy „towarzysze“ błogiej pamięci Perł i L. Wasilewski. P. Wasilewski mimo „Brzeźcia - symbolu“ orderem nie pogardził.

Ale nie na tem się to kończy. Bo oto wojewoda lubelski. w imieniu rządu, wręczył **Krzyż Zasługi** robotnikowi Barylewskiemu. który w fabryce Raubego w Białej pracuje 58 lat, czyli od dnia otwarcia zakładu.

Oho! Czarny robotnik też dostąpił łaski gwiazdkowej. Na zapadłych piersiach nosić będzie **Krzyż Zasługi!** Szustnie! Brawo! **Zasłużył** się bowiem Barylewski! Przez 58 długich lat dźwiga w znoju męczeński **krzyż** fabrycznej harówki! Przez 58 lat dźwiga **krzyż** proletariackiej nędzy. A gdy lada dzień, jako niezdolnego do pracy, wypłuje go fabryka za bramę, z dumą będzie włożył **krzyż** na piersi i rozpoczął ciernistą swą drogę od jednego do drugiego przydrożnego... **krzyża**.

Pozazdrościł widać robotnikowi chłopiec ze wsi Miranino, gminy Bytyńskiej, Józef Grabun. Chce też, jeśli nie order, medal, to przynajmniej odznakę lub jakikolwiek zaszczyt.

Złożył więc podanie do Prezydenta Rzeczypospolitej z prośbą o przyjęcie godności chrzestnego **6-go nowonarodzonego syna**. Na skutek tego uzyskał on odpowiedź z kancelarii cywilnej, że p. Prezydent tylko w tym wypadku zezwala na wpisania swego nazwiska do ksiąg metrycznych, o ile nowonarodzony jest **co najmniej 7 potomkiem płci męskiej!**

Co najmniej siódmy! Poskrobał się zapewne chłopiec w potylicę i jazda pod pierzynę... Jeśli mu tchu i jurności starczy, a babie sił i szczęścia, zapewne ci przez trzy kwartały takiego wojaka dla armji polskiej wyręchtuje, że go już dostąpi łaska Prezydenta.

No cóż! Należy dbać o państwowe stajnie rozplodowe i szykować wielkie ludzkie derby...

Dla Barylewskich i Grabunów sprawa jeszcze nieaktualna. Ale dla „wielkich“ ludzi — pałaca. Gdzie pomieścić wszystkie ordery? Przecież często na piersiach milimetra wolnego nie znajdziesz! Jestto kryzys międzynarodowy, więc Liga Narodów ma się nimi zająć. Na najbliższej sesji Rada wybierze komisję, która wyłoni podkomisję dla ustalenia składu subkomisji, która na referenta tej sprawy wyznaczy prawdopodobnie Macdonalda, kawalera orderu „Zgubionej Podwiązki“. Do komisji wpłynął wniosek sfer miarodajnych i zainteresowanych, by wolno było ordery zawieszac gdzie indziej... ale bądź co bądź w miejscu widocznym bez lupy...

B-s

Powyborcze walki robotników w Moszczenicy

W fabryce włókienniczej w Moszczenicy, robotnicy pracowali od kilku miesięcy po **trzy dni** w tygodniu, których zarobki wynosiły do **14 zł.** z grosz. tyg.

Po wyborach do sejmiku administracja fabryki tak się przejęła tem zwycięstwem, że na drugi dzień po wyborach ogłosiła robotnikom, iż uruchamia swoją fabrykę na **cały tydzień**, gdyż jest nadzieja, że sytuacja gospodarcza w Polsce zostanie polepszona, ponieważ Piłsudski odniósł wymarzone zwycięstwo.

Na skutki tego zwycięstwa robotnicy moszczenicy nie długo musieli czekać, bo o **13 grudnia** oczom ich ukazało się straszne widmo (ogłoszenie) gwiazdki faszystowskiego dyr. **Endera**, który ze względu na brak zamówień zamknął swoją fabrykę na czas **nieograniczony**.

Na skutek zamknięcia fabryki zostało **wyrzuconych** na bruk, **nędza** i **poniewierkę 1.400 robotników**.

Tak się spełniły obietnki faszystowskich bonców, którzy w bezczelny sposób **oklamywali** robotników na wiecach przedwyborczych o tem, że jeżeli robotnicy i chłopci będą głosować na Piłsudskiego — to był robotników i chłopów zostanie polepszony.

Na terenie moszczenickim robotnicy z obozu antyfaszystowskiego mówili robotnikom, do czego zdąża faszyzm, na czem polegają kłótnie pomiędzy faszyzmem a Centrolewem, jak również demaskowali przygotowania faszyzmu do wojny.

Było wielu u nas robotników, którzy dali się **uwieść** faszyzmowi i głosowali podczas wyborów do sejmiku i senatu na BB. Obecnie ci robotnicy **odwrócili** się od faszyzmu i ich sługusów — przyznali się wobec wszystkich robotników, że **popelnili ciężki błąd** i stwierdzili, że całkowicie zgadzają się z obozem antyfaszystowskim.

We środę dnia 24 grudnia robotnicy naszej fabryki zwołali masówkę fabryczną, na której zaprotestowano przeciwko atakom faszystowskim na warunki pracy i płacy robotników, oraz uchwalono zwołać drugą masówkę, na której zostanie wybrany **komitet antyredukcyjny**, pod kierownictwem którego robotnicy przystąpią do walki.

Włókniarz.

Teror na hucie w Zabkowicach

Fabryka nasza zatrudnia 400 robotników. Pracuje się **na akord**. Wskutek wielkiego wysiłku bywają wypadki **omdlenia przy pracy**. Wyzysk i teror hulają na całego. Zdarzają się często **wypadki bicia młodocianych** robotników. Kary pieniężne w wysokości od 5 do 20 zł. są na porządku dziennym. Wysokość kary zależy od widzimisie dyrektora. Na oddziale szlifierskim, o ile niema roboty dla wszystkich warsztatów — na całym oddziale urządził się „**świętówka**“ na dzień lub dwa, a robotnicy **zdechają z głodu**. Wogóle zarobki są **głodowe**, bo **25 zł. na tydzień**. Ostatnio sprowadzono z zagranicy inżyniera, który teroryzuje robotników na każdym kroku, każe się kłaniać itp. Kto mu się nie ukloni, to musi zawrócić i zgiąć się w ukłonie do samej ziemi. Jeden robotnik został za to wyrzucony, że nie stanął na baczność przed nim. Wiele innych kar stosuje ten pan wobec robotników, którzy widząc swą krzywdę, postanowili zorganizować się i dać należyte odprawę kapitalistom i jego zaprzędanym pacholkom.

Nędza robotników drzewnych w Nadwórnej

Firma nasza Foresta jest znana na całym Podkarpaciu z okropnego wyzyskiwania i prześladowania robotników. Pracuje u nas teraz 800 ludzi, w tem dużo kobiet i młodocianych. Żyjemy w ciągłym napięciu, pod groźbą redukcji. Pracujemy po **10 godzin i więcej**. Płaca nasza wynosi **1.80 do 4.50 zł. dziennie**, ale i te głodowe zarobki nie dają spać fabrykantom i próbują nas jeszcze obrabować. Burzuje, zdając sobie dobrze sprawę z tego, że robotnicy nie pozwolą się jawnie okradać, a na ataki odpowiedzą walką, która nie jest może dla panów skończyć — chwytają się różnych szacherek. Niby to zamykają tartak, że nie mają zamówień, ale to bujda, bo robota jest i na zrębach pracują całą parą. Naprawdę to chcą **zastraszyć robotników** by przyjąć ich na gorszych warunkach. Od 3 miesięcy obniżyli nam o **12%**. To, że nie odpowiedziliśmy na ten rabunek, jak się należy, t. j. solidarną walką, spowodowało dalsze ataki. 4-go grudnia wywieszono komunikat, że 18-go staje cały tartak, bo niema roboty. Komunikat ten wywołał wielkie oburzenie. Robotnicy rozumieją już, co się pod tem kryje, ale jeszcze nie zdobyli się na to, by odeprzeć te ataki. Lewica Związkowa nie od dziś uczy nas, jak walczyć z kapitalistami i ich **agentami** z PPS, Bundu USDP, i Radykałami. I teraz przystąpiła do zorganizowania akcji. W tym miesiącu odbyła się u nas konferencja robotników drzewnych, tartacznych i zrębowych, całego powiatu. Wybraliśmy ogólne kierownictwo walki. Poza tem odbyliśmy kilka masówek na

tartaku oraz kilka narad, na których postanowiono jednomyślnie przeciwstawić się atakom kapitalistów drzewnych, którzy naszym kosztem chcą się ratować przed ciężkim kryzysem i uchwalili przystąpić do walki strejkowej przeciw **redukcjom i racjonalizacji, o przyjęcie** z powrotem wszystkich zredukowanych, o zwrócenie zarobkowych **12 1/2%** z **naszych zarobków i podwyższenie płac**: o 7-god. dzień pracy a 6-cio dla młodzieży, o opał, o uznanie komitetu strejkowego jako naszej fabrycznej delegacji. Fabrykant spostrzegł się, że tym razem nie uda mu się oszukanie robotników, którzy przepędzili jego socjalfaszystowskich pacholków, że z powodu solidarnej postawy 800 ludzi, nie uda mu się przeprowadzić redukcji, wpadł na nowy pomysł. Zawołał sobie do pomocy starostwo, i niby to na jego prośbę nie zamknął tartaku ale ogłosił obniżkę płac o dalsze **10%**, skasowanie fajerantówek. Kto się nie godzi na te nędzne warunki dostaje kartę redukcyjną.

Robotnicy rozumieją, że sami możemy sobie pomóc, idąc drogą wskazaną przez Lewicę Związkową. Na wszystkich oddziałach wybieramy na masówkach komitety akcji. Pod kierownictwem ogólnego komitetu stawajmy wszyscy, jak jeden, do strejku o nasze sprawiedliwe żądania. Nie damy się zastraszyć faszystowskiemu terrorowi policji i starostwa, którzy jak zawsze pospieszą na pomoc fabrykantom. Solidarna, bojowa postawa może jedynie zapewnić nam zwycięstwo.

Robotnik.

Postępy budownictwa socjalistycznego w ZSRR.



Gmach poczty w Moskwie.

CO SŁYCHAĆ W KRAJU?

ZAMKNIĘCIE DWÓCH LEWICOWYCH ZW. ZAW. W ŁODZI.

Policja dokonała rewizji i aresztowała w dwóch łódzkich lewicowych związkach zawodowych. Władze śledcze opieczętowały je, motywując tem, że lokale związków „są miejscem zbierania się elementów wywrótowych“.

64.814 BEZROBOTNYCH W OKRĘGU ŁÓDZKIM.

Według danych Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Łodzi w dn. 3-go stycznia b. r. było zarejestrowanych 64.814 bezrobotnych, w tem w samej Łodzi 50.500. Na zasiłku pozostało 15.600 bezrobotnych, t. j. 23% ogólnej liczby.

Podobnego stanu napięcia bezrobocia nie było od 1924 r.

A więc w samej Łodzi 35.000 zarejestrowanych bezrobotnych jest **pozabawionych** nawet nędznych zasiłków. Doliczając rodzinę — około 150.000 osób w Łodzi jest rzuconych na pastwę zupełnej śmierci głodowej.

BIEDNA MATKA.

J. Stysiówna, zamieszkała w Umiechutniku, kolo Jastki, powiła 28. XII.

dziecko, które wrzuciła do studni. Nie miała go za co utrzymywać i bała się obmowy ludzkiej. Policja nieszczęśliwą dziewczynę aresztowała.

PRZEKROCZENIA BUDŻETOWE W WYS. 200 MILJONÓW.

Najwyższa Izba kontroli przedłożyła sprawozdanie z zamknięć rachunkowych za rok budżetowy 1928/29. W roku tym NIK ustaliła przekroczenia na **200 milionów złotych**.

ŚMIERĆ — Z POWODU BRABU PRACY.

Onegdaj wieczorem rzucił się pod koła pociągu towarowego 26-letni E. Szymaniak ponosząc **śmierć na miejscu**. Przy denacie znaleziono kartkę: „Poznań, poczekalnia III klasy. Zginął **śmiercią samobójczą z powodu braku pracy**. Życie mi już zbrzydło“.

HARAKIRI EMERYTOWANEGO PALACZA.

Jan Piekło, 46-letni emerytowany **palacz miejski**, zamieszkały w Łodzi przy ul. Podgórznej 11, targnąwszy się na życie, zadał sobie trzy rany w brzuch nożem. Lekarz pogotowia przewiózł go do szpitala św. Łazarza w stanie bardzo groźnym.

Bezrobotni Nowej Wsi walczą o chleb

Dnia 22 grudnia 1930 r. bezrobotni w Nowej Wsi (G. Śląsk), w odpowiedzi na **odebranie im zapomóg**, wyszli demonstracyjnie na ulicę, upominając się o wypłacenie zapomóg.

Po godzinnej demonstracji, w czasie której śpiewano i wznoszono okrzyki — bezrobotni zawrócili pod magistrat, który po dłuższej walce **opanowali**. Dopiero po kilku godzinach przybyła policja z pomocą straży granicznej rozprędziła bezrobotnych.

Strejk w szpitalu dziecięcym

Nasz korespondent warszawski w **Warszawie** pisze:

Z wielką pompą odbyło się otwarcie rozbudowanego szpitala dziecięcego na Śliskiej w Warszawie. A już w kilka dni później wybuchł **strejk pielęgniarek**. Warunki ich pracy są okropne. Harują **12 godzin** na dobę (dwie zmiany) i **pełne 7 dni** w tygodniu, a za wikt odlicza im się z marnych płac. Gdy pielęgniarki, poprzez swoje delegatki zwróciły się do dyrektora, żądając skrócenia czasu pracy do 8-iu godzin i jednocyfrowych przedstawicielki pracowni dnia wolnego w tygodniu — ten nie. Pielęgniarki odpowiedziały na to strejkami. Dyrektor wszystkim wymówił pracę, a policja kilka osób **aresztowała**. Związek zawodowy, opanowany przez socjalfaszystów, tamie to bojowe wystąpienie i wzywa do przerwania akcji. Pielęgniarki muszą wytrwać na posterunku walki aż do zwycięstwa.

Burżuazja brnie po uszy w bajorze afery Oustric'a

Afera Oustric'a zatacza coraz szersze kręgi. **Niema takiego męża stanu**, takiego ministra lub byłego ministra, któryby nie był w niej wmieszany. Ostatnie dni przyniosły szereg nowych **sensacyjnych dokryć**.

Sporządzona została niepełna jeszcze lista parlamentarzystów, którzy interwenjowali w ministerstwie skarbu o dopuszczenie pewnych **manipulacyj giełdowych**. Na niej się znaleźli **b. premier Tardieu, Marin Malvy** i wielu innych „osobistości“.

Pierwszy z nich się wykręca, że przekazał tylko do ministerstwa skarbu dokument, który się **przypadkowo „zabłąkał“** w jego rezerwie! **Marin**, który jest **przewodniczącym komisji śledczej(!)** oświadczył, że spełnił tylko **życzenie** jednego z jego wyborców.

W księgowości banku Oustrica ustalono, że **sekretarz Tardieu**, otrzymywał co miesiąc **5 tysięcy** franków od Oustrica. Od października 1928 roku pobrał w ten sposób **120 tysięcy franków**. Także **komisarz policji Benoit** otrzymał od Oustrica **70 tysięcy franków**.

Wyścig pracy i... krwi

— Dnia 3 bm. na zwrotnicy stacji towarowej w Sosnowcu, pełniący służbę A. Jaron (lat 34), został najechany przez parowóz. Skutkiem najechania Jaron **stracił obie nogi i doznał silnego potłuczenia całego ciała**. W stanie **bardzo ciężkim przewieziono go do szpitala** na Pekinie w Sosnowcu.

— Na polu kopalni królowej Luizy koło **Zabrza, górnik T. Szozeponik** został zasypany przez złomy węgla. Ciężko rannego przewieźli koledzy do szpitala.

— W fabryce przy ul. Stawki 79, w Warszawie, robotnik 46-letni Jan

Balcerczak Włociańska 37, w czasie pracy, doznał zmiążdżenia w trybach maszyni palca lewej ręki.

— J. Gajda (Radomski) zatrudniony przy zakładaniu podziemnego kabla, doznał silnego poparzenia w czasie pożaru budki. Został on przewieziony na kurację do szpitala, gdzie **zmarł wskutek odniesionych ran**.

— W Chelmie, robotnik kolejowy, zatrudniony przy ładowaniu, zmęczony długotrwałą pracą, wpadł pod koła pociągu, ponosząc **śmierć** na miejscu.

Coraz głośniej biją w surmy wojenne

Organ ministerstwa spraw zagranicznych Francji „Temps“ ogłosił niedawno szereg artykułów pod wspólnym tytułem „Niebezpieczeństwo rosyjskie“. Są one tem ciekawsze, że ukazały się tuż po słynnym procesie kontrrewolucjonistów i szkodników z pod firmy Ramzina et. Comp., który tak jaskrawo obnażył konszachty wojenne imperjalizmu z polską sojuszniczką Francją na czele.

Oto co m. in. pisze „Temps“:

„Jest rzeczą jasną, że plan pięcioletni szykuje zagładę społeczeństwu kapitalistycznemu. I dlatego, ze zdumieniem dowiadujemy się, że takie firmy jak „Du Pont de Nemours“, „Radio Corporation of America“ i inne utrzymują stosunki handlowe z ZSRR.

Rosja sowiecka jest dziś jedynym krajem, w którym buduje się fabryki, które techniką i ogromem przewyższają nawet amerykańskie kolosy. Gwałtowne uprzemysłowienie tego do niedawna prawie całkowicie rolniczego kraju wprowadza dezorganizację w gospodarce światowej.

Daje się chwilowym panom Rosji broń do ręki dla umocnienia swej władzy. Gdy rosyjskie produkty zaczną zalewać rynki światowe, spowoduje to ruinę naszych fabrykantów, którzy nie będą mogli konkurować z przemysłem sowieckim.

Co należy robić, ażeby się obronić? Bez wątpienia trzeba się łączyć razem i współdziałać. To wzmocni nasze siły. Plan Unji Europejskiej Brianda jest zupełnie na czasie. Nie wolno czekać. Należy działać i to już.

Istotnym i palącym obowiązkiem kierowniczych sfer przemysłowych i finansowych jest wstrzymać emigrację sił technicznych do ZSRR, która się ostatnio tak szeroko ujawniła. Wstrzymać wywóz maszyn i kapitalów“.

„Temps“, jak widzimy, już nie kpi z pięciolatki, ale widzi jej groźne następstwa dla gnijącego i upadającego kapitalizmu. Widzi wyzbrojenie radzieckiej organizacji przemysłu i wzywa do ataku. Pierwszym etapem ma być blokada ekonomiczna ZSRR, by sparaliżować lub w każdym razie utrudnić postęp budownictwa socjalistycznego. A że ten półśrodek nie pomoże, wojna staje się jedynym argumentem.

W całej jaskrawości, bez zwykłych osłonek dyplomatycznych zdradza „Temps“, czem pachnie briańdowska Pancuropa. Wskazuje na jej ostrze antysowieckie. A jednocześnie delikatnie strofuje firmy amerykańskie, czemu one utrzymują stosunki gospodarcze ze swym najgroźniejszym wrogiem.

„Temps“ wzywa do „jedności“. W obliczu tak groźnego i silnego wroga względy doraźnych korzyści, jakie płyną z handlu z Sowietami, muszą upaść!

Sowiety zrećnie wyzyskują antagonizmy i sprzeczności, jakie istnieją wśród bandy imperjalistycznych rabusiów, więc „Temps“ wzywa do zaprzestania bodaj chwilowego tych kłótni i do wyłączenia wszystkich sił, by zgładzić z globu ziemskiego bolszewickie ognisko.

Takie oto są plany francuskiego oficjalnego organu rządowego, plany przygotowujące bezpośrednią zawieruchę wojenną.

Po II. sesji Europejskiego Komitetu Chłopskiego

Niedawno zakończony został II-gi Kongres Europejskiego Komitetu Chłopskiego. Delegaci wracając do krajów, zwołali posiedzenia krajowych komitetów Chłopskich, na których zdali sprawozdania.

Podczas dyskusji nad sprawozdaniem, Komitety zastanawiały się głównie, jak antyfaszystowskie uchwały Komitetu Chłopskiego wcielić w czyn.

Litwa maszeruje do bloku antysowieckiego

PO „TRAKTATACH I PERTRAKTACJACH LITWY Z PAŃSTWAMI BAŁTYCKIMI.

„I. K. C.“ — owy podjudzacz wojenny, w N-rze z 6 bm. pisze:

„Wiadomości, jakie otrzymano z Moskwy wskazują na poważne zaniepokojenie, jakie wywołał w Moskwie traktat handlowy lotewsko-litewski i rozpoczęcie pertraktacji Litwy z Estonją. Moskwa widzi w tem realizację bloku państw bałtyckich pod egidą Polski i bezpośrednie niebezpieczeństwo wojny z Rosją sowiecką. „Izwestija“, organ rządu sowieckiego zamieszcza wstępny artykuł, w którym podkreśla, że niezwłocznie po podpisaniu traktatu handlowego lotewsko-litewskiego, premier Zelms ogłosił deklarację, w której jako stałą stolicę Litwy uznał Kowno, a nie Wilno.

Również „Izwestija“ wskazuje na niebezpieczeństwo, jakie Litwie grozi na skutek zbliżenia z Estonją, zespoloną traktatami z Polską. Organ rządu sowieckiego obszernie rozwodzi się o niebezpieczeństwo, grożącym Europie wschodniej“.

PAPIEŻ DZIAŁA.

Gazety burżuazyjne donoszą:

„Litewska chrześcijańska de-

mokracja w organie swym „Ritas“ — w myśl instrukcji, otrzymanych z Watykanu — prowadzi agitację za osłabieniem przeciwnieństw między Polską a Litwą i wyraźnie dąży do rewizji stosunków z Polską.

Należy zaznaczyć, że chrześcijańska demokracja swego czasu jaknajenergiczniej występowała przeciwko możliwości zbliżenia z Polską i była jednym z filarów polityki antypolskiej Kowna.

Przedstawiciel kurji litewskiej internuncjusz Bertoloni otwarcie popiera stanowisko duchowieństwa litewskiego“.

SOJUSZ ŁOTEWSKO-LITEWSKI NOSI WYRAŹNIE CHARAKTER WOJENNY.

PAT. „Ljetuvos Aidas“, wymieniając ostatnie wypadki potwierdza, iż świadczy ono o zbliżeniu politycznym tych państw. Jest to początek realizacji związku państw bałtyckich — pisze dziennik — przyczem idea takiego związku nigdy nie była tak aktualna, jak w chwili obecnej, gdy nad Europą wisi widmo nowej wojny.

— Marsz faszystowskiej Litwy do bloku antysowieckiego musi zdwoić czujność mas pracujących całego świata.

Faszyści — faszystom

Braterstwo związków wojskowych krajów graniczących z ZSRR.

Organizacje przysposobienia wojskowego i „obrony“ kraju państw bałtyckich: estoński „Kaitseliit“, lotewski „Aizsargi“ oraz fiński „Skyd-

skar“, przestały Polskemu Związkowi strzeleckiemu, jako pokrewnej sobie organizacji, życzenia i zapewnienia trwałej przyjaźni(!).

2 lata dyktatury faszystowskiej w Jugosławii

Precz z białym terorem!

6 stycznia mijają dwa lata woj- skowej dyktatury faszystowskiej w Jugosławii. Oto bilans tych 2-eh lat.

Policja i faszyści dokonali 37 mordów politycznych. Między zamordowanymi znajduje się 6 nacjonalistów kroackich, 3 albańskich, 2 czarnogórskich, 2 bośniackich mahometan, jeden chłop niemiecki, 32 macedończyków i 51 komunistów

i rewolucyjnych robotników.

Ponad 10.000 więźniów politycznych przeszło przez kajnie kalów faszystowskich. Przeszło 1500 znajduje się jeszcze w więzieniach.

W ciągu 2 lat odbyły się 83 procesy polityczne, w których skazano 400 osób łącznie na 1376 lat i 2 miesiące więzienia, 3 zaś na karę śmierci.

W krajach wściekłego teroru faszystowskiego

W więzieniu w Woflone wybuchł bunt 46 więźniów — komunistów. Dwaj więźniowie wydostali się na korytarz, obezwładnili dozorców i otworzyli wszystkie cele. Wezwana przez zarząd więzienia policja „przywróciła porządek“. Jak to się odbywało — można sobie wyobrazić. Więźniowie rozpoczęli głodówkę.

Aresztowania komunistów na Węgrzech. W Budapeszcie aresztowany został dawny redaktor naczelny oficjalnego organu za czasów dyktatury komunistycznej na Węgrzech dziennika „Voeroes Ujsag“ József Revai. Po upadku komunizmu na Węgrzech Revai zbiegł do ZSRR. Oprócz niego aresztowano dwóch młodzieńców nazwiskiem Gajdos i Goerog. Równocześnie dokonano jeszcze 16 aresztowań.

Faszyzm, czy komunizm?

Londyński „Times“ w alarmującym artykule p. t. „Europa na rozdrożu“ podkreśla

„wielki niepokój, nerwowość i fatalizm“, które ciążyą nad Europą. W obliczu kryzysu gospodarczego, wszystkie państwa Europy zdają sobie sprawę, że metody

parlamentarne i parlamentarna forma rządu przeżyły się. W politycznym życiu Europy rozgrywa się walka. Faszyzm — czy komunizm?“.

Masy pracujące świata dokonywują już odpowiedniego wyboru.

Burżuazyjna ctyka

„I. K. C.“ zamieszcza b. często listy z Moskwy, pisane w Krakowie. Autor ich, biorąc pod uwagę stosunki, które rzekomo panują wśród dawnych burżujów, drobniemiszczan i kulaków, wypisuje i powtarza w kółko różne brednie o Państwie Rad.

Nie będziemy się szczegółowo zajmowali temi wylworami wyobraźni „kurjerkowego“ pismaka. Ale ostatni list zawiera w zakończeniu pewien ustęp, który warto tu przytoczyć:

„Odwiedzam często — (w jaki sposób, skoro jesteś w Krakowie, a nie w Moskwie? Ale przypuśćmy, że mogłeś to odpisać z jakiejś innej gazety...) — rodzinę, gdzie — wśród innych dzieci — jest 12-letni chłopiec. Chodzi do szkoły. Bierze udział w rozmowach dorosłych. Kiedyś zaszła rozmowa o Bogu.

— **Zadnego boga niema!** — oświadcza stanowczym tonem chłopak. — **Wy powiadacie, że bóg jest i że on jest dobry. A dlaczego na świecie tak dużo zła i niesprawiedliwości? Dlaczego nędza i głód? Jeżeli bóg jest dobry i wszechmogący, niech da wszystkim chleba.**

— **Bolszewicy nie uznają boga, dlatego głód!** — powiada matka.

— **O tem nie warto rozmawiać — mówi chłopiec — bo w was zanadto głęboko są wkorzenione przesady burżuazyjne.**

Ojciec chłopca często mi się skarży:

— **To szkoła! Tego ich w szkole uczą. Strach mnie ogarnia, kiedy myślę, co z tego chłopca będzie, gdy urośnie? Niech mi pan wierzy, czasem zdaje mi się, że byłoby lepiej, gdyby umarł!“.**

To nikt inny, tylko „Kurjerek“ i jego bratnie organy płaczą nad rzekomym rozluźnieniem instytucji rodziny w ZSRR.

Burżuazja została wierna tradycjom, związanym z rodziną:

— **„Niech syn lepiej zdechnie, niżby miał być komunistą!“.**

Oto „kurjerkowy“ ideał ojca rodziny!

Aresztowanie naszego współpracownika

Dnia 7-go b. m. policja zaareztowała w drukarni nowoprzybyłego pracownika naszego piśma, M. Zołotowa. Przeciw temu aresztowaniu zakładamy kategorię protest.

ŁAŃCUCH PRASOWY.

Komisja prasowa. Lwów 10 zł. i wzywa do zapłacenia takiej sumy Komisję Prawną w Przemysłu. Spritzer Eisig wpłaca 5 zł. i wzywa do wpłacenia towarzyszy Habermana, Szmirera i Keslera.

J. Felsztynier wpłaca 10 zł. i wzywa do wpłacenia takiej lub większej sumy tow.: Arerską, Gombę, Jakubowicza i Weissfischta, Donneb Kune wezwany przez tow. J. składa 3 zł. i wzywa do zapłacenia takich samych lub większych sum tow.: M. D. Jägera, Michajłowa, L. Jahrego z Dynowa, — K. Wngkowskiego, J. Wróbla, Zygmunta, M. Zingera z Sanoka — Hanię S. Julje W. z Przemysła.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

T. Orzech, Wiersz niezły, ale niecenzurálny.

Budowlanemu przy budowie filtra w Warszawie. Nie piszcie korespondencyj „na raty“. Czekamy na „dalszy ciąg“.

Kolec: Za mało złośliwe i dowcipne. Próbuje jeszcze raz.

Gorot z Choroszek: Waszej ciekawej korespondencji nie możemy umieścić, boście ją za późno przysłali. Piszcie o nowszych faktach.

H. Praski: chętnie wydrukujemy, tylko o jakim biurze piszecie.

Ik: Drukujemy, aby Was zachęcić do dalszej pracy nad sobą.

Maroz Michaz: przysyłajcie dokładne adresy (a nie tylko nazwiska) prenumeratorów.

Wróg klasowy o kolektywizacji

Burżuazyjna „Vosische Zeitung“ zamieściła artykuł wstępny korespondenta moskiewskiego p. t. „Stalin - triumfator“ o wynikach i perspektywach socjalistycznej rozbudowy w Sowietach. Ironiczny ton, jakim posługuje się autor artykułu, dając w ten sposób wyraz swemu niezadowoloni, nie może ukryć faktu wyższości systemu socjalistycznego nad kapitalistycznym.

N. p. o kolektywizacji pisze on:

„Co do zaopatrzenia w zboże obiektywne cyfry mówią o polepszeniu: zapas zboża (obliczenie niezupełne) wynosi 19 milj. ton przy 15 w roku ubiegłym, więc około 5 milj. ton więcej. Co prawda pomogły rządowi lepsze w tym roku zbiory, ale także — wbrew wszelkim pesymistycznym przewidywaniom — wpłynęły tu w znacznym stopniu pomyślnie wyniki kolektywizacji.“

Bolszewicy podają przez radio

Niejaki J. Kamiński pisze do „I. K. C.“ z dnia 6 stycznia 1931 r. co następuje:

„Słuchając polskiej „pionierskiej radjogazety“ z Kijowa, dowiedziałem się zaiste ciekawych rzeczy!“

Przemawiał naprzód jakiś Moskal o wielkim zbrojeniu się Polski, sprowadzającej działa dalekonośne i kulomioty z Francji i Belgji. Następnie zwrócił uwagę na antykomunistyczne uświadomienie młodzieży we wszystkich zakładach naukowych, o zakładaniu kół lotniczych i t. d. Zakomunikował wreszcie, że Polska liczy obecnie 480 samolotów bojowych.

Druga część komunikatu była poświęcona bezbożnikom. Prelegent

zaznaczał, że koła bezbożników rosna bardzo szybko, między innymi w pewnej wiosce pod kierunkiem nauczycielki przyrody, której hasłem jest walka z religją. Następnie kilka słów do Polaków tej treści:

Koła bezbożników należy zakładać w Polsce, a szczególnie wśród wieśniaków, którzy powinni religję zwalczać bo (dosłownie!) czarny i niebezpieczny wróg kryje się pod sutanną i t. d.

Następna pionierska radjogazeta będzie ogłoszona o tej samej porze dnia 8 stycznia. Kończąc komunikat, zwraca się speaker do Polaków, aby nadsyłali listy do Kijowa pod adresem „Polskiej Radjogaz.“.

Więzienia w „socialistycznej“ Anglii

Burżuazyjna prasa angielska publikuje „ciekawe“ materiały o stanie więziennictwa angielskiego. Cytujemy dostownie:

„Materiały opierają się na dzienniku pewnego więźnia, który cztery lata przeżył w zamknięciu i zdołał wynieść z więzienia pamiętnik, pisany szyfrem. Stan cel więziennych jest straszliwy. Myszy, szcury i pasyżyty stanowią codzienne towarzysztwo więźnia, podczas gdy za jedno słowo, wypowiedzia-

ne do innego więźnia, idzie się na 13 dni do ciemnicy na chleb i wodę. Zarządy więzień zmuszają więźniów do pracy po 14 do 16 godzin na dobę, nie im za to nie płacąc. Pracuje się w celi, w zupełnej samotności. Jedzenie jest skąpe i złe. Za podniesienie ze ziemi niedopałka papierosa (palenie tytoniu jest zakazane), idzie się na dwa tygodnie ciemnicy. Ludzie są traktowani o wiele gorzej od zwierząt. Wypadki pobicia są na porządku dziennym.

Ceny ogłoszeń: Za wierz milimetry jednoszpaltowy: na 1-szej stronie zł. 1.—, w tekście zł. 0.70, za tekstem zł. 0.50. Dla poszukujących pracy zł. 0.05. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Za ogłoszenia nie odpowiada. Nadsyłajcie należności za poprzedni numer, prenumeratę oraz wkładki na fundusz prasowy „Przegl. Społeczny“.